

Místní akční skupiny v Jihomoravském kraji

Vážení přátelé venkova a partneři Celostátní sítě pro venkov, držíte v rukou další z řady informačních publikací, která vznikla díky evropské dotační podpoře a o jejíž vznik se zasloužili pracovníci Celostátní sítě pro venkov ve spolupráci s významnými aktéry rozvoje venkova.

Celostátní síť pro venkov (CSV/Sít) jistě není nutné dlouze představovat. Je to dobrovolné uskupení, které na principu neformálního partnerství sdružuje aktivní subjekty působící v našem venkovském prostoru a které svými různorodými aktivitami přispívá k udržitelnému rozvoji venkovských oblastí. Posláním CSV je zprostředkovávat a komunikovat témata a priority evropského zemědělského dotačního programu a sdílet zkušenosti a poznatky plynoucí z jeho implementace. Do nedávné doby se jednalo o Program rozvoje venkova 2014–2020 (PRV), nově to bude Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023–2027 (SP SZP). Výměna zkušeností a sdílení poznatků probíhá především prostřednictvím seminářů, pracovních setkání, exkurzí, workshopů a konferencí. Zájemcům jsou k dispozici různé informační materiály v tištěné i elektronické formě.

S novým programovým obdobím SP SZP přichází i nové požadavky na škálu informací, které by se prostřednictvím Sítě měly dále šířit mezi odbornou i laickou veřejnost. Mezi významná témata, kterým se bude v následujícím období Sít věnovat, patří například oblast přenosu informací o příkladech dobré praxe, podpora činnosti brokerů vedoucí k zakládání operačních skupin evropského inovačního partnerství a následné sdílení výsledků činnosti těchto skupin či podpora činnosti místních akčních skupin nebo šíření inovativních postupů v oblasti ochrany přírody a krajiny. Sít plní a bude i nadále zajišťovat významnou úlohu takzvaného „komunikačního mostu“ mezi Evropskou komisí a členskými státy. Aktivně se podílí na činnosti Evropské sítě pro Společnou zemědělskou politiku a zprostředkovává oboustranný přenos informací mezi evropskou a národní úrovní.

Vážení partneři Sítě a přátelé našeho venkova, doufáme, že publikace, kterou jste právě začali číst, Vám přinese inspirativní podněty pro Vaši další práci, a těšíme se, že se s Vámi potkáme na některé z našich připravovaných akcí.

Informace o CSV a jejích realizovaných aktivitách jsou k dispozici na webových stránkách:

Státní zemědělský intervenční fond: www.szif.cz/cs/celostatni-sit-pro-venkov

Ministerstvo zemědělství: www.eagri.cz/venkov

Facebook CSV: www.facebook.com/Celostatnisitprovenkov

Foto: CSV Brno

Co dělá vaše MAS?

Vzdělává

Rozvíjí

Přispívá

Důležitá slůvka MAS a LEADER

V roce 1991 vznikla v Evropské unii (EU) iniciativa LEADER, díky níž mohou venkovské oblasti (které tvoří 90 % území EU) samy plánovat a řídit svůj rozvoj. Program realizují místní akční skupiny (MAS), jež vznikly v daném území a vytváří pro něj strategický plán rozvoje. Ten mohou stavět na mimořádné rozmanitosti a bohatosti, kulturním a přírodním bohatství, lidské dovednosti, řemeslech a dalších aspektech svého regionu.

MAS jsou nestátní neziskové organizace (NNO), v nichž spolupracují zástupci veřejné správy, podnikatelů i dalších NNO a také řadoví občané. Jsou založeny na místním partnerství a uplatňují metodu „zdola nahoru“ (bottom-up), tedy že iniciativa k rozvoji regionu vychází od místních obyvatel.

Co dělá vaše MAS?

- Zprostředkuje financování projektů, jež vybírají místní autority a lidé, kteří dobře znají potřeby daného území. O rozvoji tak rozhodují sami obyvatelé, nikoliv centrální úřady.
- Vzdělává (zemědělce, starosty, učitele, NNO, obyvatele).
- Rozvíjí regionální školství.
- Iniciuje regionální značení místních produktů.
- Chrání kulturní dědictví, přírodu a krajinu.
- Pořádá semináře, výstavy, přednášky, soutěže i konference.
- Iniciuje aktivity turistické asociace a podporuje cestovní ruch.
- Vydává regionální publikace.
- Podporuje místní demokracii a komunitní rozvoj.
- Propaguje šetrné hospodaření s půdou a principy ochrany krajiny.
- Mapuje potřeby území.
- Rozvíjí aktivity ve prospěch komunitní energetiky.
- Přispívá k rozvoji podnikavosti a podnikání.
- Pomáhá v sociální oblasti.
- Připravuje podmínky pro rozvoj místní filantropie.

Chcete se o MAS dozvědět víc? Sledujte web www.nsmascr.cz/pro-mas/krajaska-sdruzeni/ks-mas-jihomoravsky-kraj/.

A máte-li dobrý nápad, ale nevíte, jak jej realizovat, přijďte do své „MASky“, rádi vás poznáme osobně.

Program rozvoje venkova 2014–2020

Program rozvoje venkova (PRV) umožnil místním akčním skupinám (MAS) podporu venkovských oblastí v opravdu širokém spektru, jaké obsáhly následující články:

Článek 14:

- Předávání znalostí a informační akce

Článek 17:

- Investice do zemědělských podniků
- Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů
- Zemědělská infrastruktura
- Lesnická infrastruktura
- Pozemkové úpravy

Článek 19:

- Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností

Článek 20:

- Veřejná prostranství v obcích
- Obchody pro obce
- Vybrané kulturní památky
- Stezky
- Muzea a expozice
- Kulturní a spolková zařízení včetně knihoven
- Mateřské a základní školy
- Hasičské zbrojnice

Článek 25:

- Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin
- Neproduktivní investice v lesích

Článek 26:

- Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace a uvádění na trh

Článek 35:

- Sdílení zařízení a strojů
- Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů

Článek 24:

- Zavádění preventivních protipovodňových opatření v lesích (žádná MAS nevyužila).

Místní akční skupiny Jihomoravského kraje mohly reagovat na potřeby svého regionu rozdělením celkové dotační částky 520 milionů korun na podporu více než 1600 projektů, které pomáhají zvyšovat konkurenceschopnost i kvalitu prostředí v kraji.

Nejvíce prostředků bylo použito na investice do rozvoje zemědělství a zpracování zemědělských produktů. Místní akční skupiny v této oblasti podpořily 733 projektů dotacemi ve výši přes 242 milionů korun.

Druhou nejvýznamnější oblastí byly projekty zaměřené na rozvoj veřejných prostranství i kulturních a spolkových zařízení a na podporu mateřských i základních škol. Prostřednictvím výzev MAS se podařilo přispět na 417 projektů souhrnnou částkou přes 133 milionů korun.

Částku téměř 120 milionů korun místní akční skupiny rozdělily mezi 391 projektů v podnikatelském sektoru mimo zemědělství. Zde se jednalo o podporu podnikatelů působících přímo na území Jihomoravského kraje.

Přes 8 milionů korun pak bylo prostřednictvím 21 projektů investováno do kvality technologií spojených s lesním hospodářstvím.

Těšíme se, že v rámci Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023–2027 (dále jen SP SZP) budeme moci pokračovat v další podpoře regionu s využitím našich zkušeností, místní znalosti a kontaktů na aktéry v území.

Místní akční skupina Brána Vysočiny, z.s.

Území MAS Brána Vysočiny se nachází ve venkovské oblasti severozápadně od Brna, s mikroregionálním centrem ve městě Tišnov.

- Počet obcí: 21** — **Počet obyvatel: 15 902**
- Náměstí Míru 111, 666 01 Tišnov
- beranova@masbranavysociny.cz
- www.masbranavysociny.cz

Projekty 2014–2020

V období 2014–2020 vyhlásila MAS šest výzev v Operačním programu Zaměstnanost (OP Z) na sociální služby, sociální podnikání, prorodinná opatření, šest výzev v Integrovaném regionálním operačním programu (IROP) na bezpečnost v dopravě, vzdělávání a sociální služby, šest výzev v Programu rozvoje venkova (PRV) na investice do zemědělských podniků a produktů, diverzifikaci zemědělství, základní služby a obnovu vesnic ve venkovských oblastech a dvě výzvy v Operačním programu Životní prostředí (OP ŽP) na sídelní zeleň a územní systém ekologické stability (ÚSES). Nejprospěšnějším projektem bylo převádění dětí ze škol na kroužky a Dětský klub v Inspiru fungující v době zavřených družin. Také dětská skupina v Rodinném centru Studánka výrazně pomohla s kapacitami v mateřských školách.

Plány 2021–2027

V období 2021–2027 se MAS plánuje zapojit do IROP (odborné učebny v základních školách, vybavení hasičů, nákup aut pro sociální služby a dílničky v muzeu), SP SZP, OP ŽP, Operačního programu Zaměstnanost plus (OP Z+; dobrovolnické centrum, záchranná síť a sociální pomoc s Oblastní charitou Tišnov či komunitní tábory, klub a převádění dětí se střediskem volného času Inspiro) i Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OP TAK; pro malé podnikatele na digitalizaci a automatizaci).

Projekt MAS

Smyslem projektu „Podnikni to“ je pomocí kurzu podnikání naplněného užitečnými workshopy zvýšit pravděpodobnost vzniku lokálních podniků a podpořit zdejší ekonomický potenciál, a to ať už vytvořením nových pracovních míst, nebo nových služeb, které pomohou posílit kvalitu regionálního života. V Tišnově se nyní kurz odehrává potřeť a vznikla početná komunita podnikavců.

Fota: MAS Brána Vysočiny

Název projektu: Podpora regionální produkce v MAS Brána Vysočiny (Podnikni to)

Dotiční program: Vlastní projekt MAS, nejedná se o prostředky dotačního programu EU

Foto: Obec Chvalovice

MAS Znojemské vinařství, z.s.

Místní akční skupina Znojemské vinařství leží v Jihomoravském kraji, v okrese Znojmo, který je díky svým přírodním, půdním a klimatickým poměrům velmi vhodný především pro teplomilné ovocné dřeviny, vinnou révu a zeleninu.

- **Počet obcí: 47** — **Počet obyvatel: 35 656**
- Havlíčkova 407/23, Miroslav
- maszv@seznam.cz
- www.znojemskevinařství.cz

Na území MAS se nachází množství sklepních uliček s různorodými sklepy, často vykopanými v pískovci, ale nechybí tu ani kulturní památky v podobě zámků či tvrzí a přírodní krásy Národního parku Podyjí, který se vyznačuje mimořádnými scenériemi. Většina zdejších obcí představuje tradiční typ kompaktního vesnického osídlení.

Projekty 2014–2020

V předešlém období MAS vyhlásila deset výzev v IROP věnujících se bezpečnosti v dopravě, rozvoji vzdělávání a stanicím integrovaného záchranného systému a sedm výzev v PRV zaměřených především na investice do zemědělských podniků, na zpracování a uvádění zemědělských produktů na trh, na nezemědělskou činnost a na základní služby a obnovu vesnic ve venkovských oblastech. V rámci těchto operačních programů MAS rozdělila do území bezmála 78 milionů korun.

Plány 2021–2027

V následujícím období se MAS plánuje opět zapojit do operačních programů IROP (odborné učebny v ZŠ, hasiči, doprava) a do SP SZP, stejně jako nadále pokračovat v místním akčním plánu vzdělávání. Nově bude MAS administrovat OP TAK, který bude určen na podporu malých a středních podniků v oblasti robotizace, automatizace a digitalizace výroby.

Projekt MAS

Díky projektu si děti na hřišti u mateřské školy užívají šesti nových herních prvků: lezeckého domku s lavičkami, domečku s tabulí a kuchyňkou a druhého s tabulí a prolézacím tunelem, dvou pružinových houpadel a kovové kombinované lezecké sestavy.

Foto: Obec Suchohrdly

Název projektu: Dětské hřiště MŠ Suchohrdly
Dotací program: Program rozvoje venkova

Kyjovské Slovácko v pohybu, z. s.

Na historii, turistické cíle, prvky náboženské i lidové kultury udržované do současnosti i na tradiční zemědělskou produkci bohatý region MAS Kyjovské Slovácko v pohybu se nachází v jihovýchodní části České republiky, v Jihomoravském kraji.

- **Počet obcí: 45** — **Počet obyvatel: 61 014**
- Masarykovo náměstí 13/14, 697 01 Kyjov
- kancelar@kyjovske-slovacko.com
- www.kyjovske-slovacko.com

Projekty 2014–2020

Činnost skupiny před 20 lety začala tím, že se dalo dohromady několik nadšenců ochotných věnovat svůj čas, zkušenosti a schopnosti ve prospěch svého regionu. Postupně se z nich stal tým profesionálů, který je dnes neodmyslitelnou součástí místního rozvoje a hnacím motorem v mnoha oblastech života zdejších lidí. V minulém programovém období se MAS soustředila na projekty na podporu zemědělců, živnostníků, školství, sociální oblasti, protierozních opatření v krajině či zázemí pro kulturní a spolkovou činnost v obcích.

Plány 2021–2027

V novém programovém období bude MAS rozdělovat prostředky na projekty ze tří operačních programů. V rámci SP SZP se zaměří na zemědělce, mikro a malé podniky, kulturní a spolkovou činnost a na další zlepšení materiálně-technického zázemí místních obcí, v IROP na sociální oblast, školství, knihovny a cestovní ruch. V OP TAK se bude orientovat na podnikatele v inovativních projektech věnujících se digitalizaci a automatizaci. V rámci OP Z+ realizuje spolu s pěti partnery rozsáhlý projekt na podporu komunitní sociální práce a fakultativních činností.

Projekt MAS

Pro domácí i návštěvníky byla v roce 2019 označena „Cesta krajinou mikroregionu Podchřibí“. Od dřevěného kříže u lesa Chrast v Kelčanech po Jasénky ve Vřesovicích provedou poutníky dubové označovníky s kovovým štítkem, s názvem Cesta Podchřibím a mapkou. V roce 2021 MAS vybavila mobiliářem odpočinková místa i stromovou kapli, která získala dubový kříž a dubové hranolky-lavice.

Fota: Kyjovské Slovácko v pohybu, z. s.

Název projektu: Cesta krajinou mikroregionu Podchřibí – inventář
Dotační program: Program rozvoje venkova

Foto: Místní akční skupina
Podbrněnsko, spolek

Místní akční skupina Podbrněnsko, spolek

Region MAS Podbrněnsko se nachází jižně od Brna, a to ve spádových oblastech Židlochovic, Pohořelic a Rajhradu. Území odedávna spojovalo správní uspořádání (historické okresy, nynější obce s rozšířenou působností). Jde o intenzivně zemědělsky obhospodařovanou krajinu, kde převládají pole, sady a vinohrady.

- Počet obcí: 35** — **Počet obyvatel: 46 655**
- Brněnská 2, 691 23 Pohořelice
- info@podbrnensko.cz
- www.podbrnensko.cz

Projekty 2014–2020

V období 2014–2020 MAS vyhlásila celkem devětadvacet výzev v OP Z, IROP, PRV a OP ŽP. Mezi projekty se rozdělilo téměř 150 milionů korun, z nichž těžili zemědělští i nezemědělští podnikatelé, přispělo se na sociální služby, komunitní centra, bezpečnost dopravy, sociální bydlení a služby, venkovský cestovní ruch nebo infrastrukturu škol a dalších zařízení spjatých se vzděláváním. K nejzajímavějšímu počín v rámci PRV patřila záchrana oken v evangelickém kostele v Nosislavi.

Plány 2021–2027

V tomto období se MAS plánuje zapojit do IROP (vzdělávání, sociální služby, cestovní ruch), SP SZP, OP Z+ (komunitní sociální práce, podpora zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce, podpora paliativní péče) a OP TAK. Má ale v úmyslu rozvíjet i další oblasti, například místní akční plán vzdělávání, udržitelnou a komunitní energetiku a klima, spolupráci při komunitním plánování sociálních služeb nebo regionální značku BRNĚNSKO originální produkt®.

Projekt MAS

Projekt se zaměřuje na osoby nezaměstnané, bez domova, drogově či alkoholově závislé a další osoby na okraji společnosti. Jeho cílem je zlepšit jejich životní podmínky a úroveň a postupně je vrátit na trh práce, a to tak, že jsou nejprve zaměstnány s dohledem nad zvládnutím běžných každodenních záležitostí a následně se jim pomůže při přechodu k normálnímu zaměstnání a osamostatnění se. Rizikem je nepředvídatelnost některých jedinců a jejich vůle se do společnosti vrátit.

Foto: David Surovec

Název projektu: Začít znovu aneb návrat nezaměstnaných osob na trh práce
Dotáčnický program: Operační program Zaměstnanost

Foto: Jan Čech

MAS Vyškovsko, z.s.

Území MAS Vyškovsko se rozprostírá mezi městy Rousínov, Vyškov, Ivanovice na Hané a Brankovice v Jihomoravském kraji a zahrnuje čtyřicet obcí.

- **Počet obcí: 40** — **Počet obyvatel: 47 893**
- Rostěnice 109, 682 01 Rostěnice-Zvonovice
- masvyskovsko@seznam.cz
- www.masvyskovsko.cz

Ač je toto území na první pohled především zemědělskou kulturní krajinou, nabízí mnoho zajímavých dominant a historických či přírodních památek, jako je větrný mlýn Chvalkovice, žudrové domy v Rostěnicích, národní přírodní památka Větrníky a jiné.

Projekty 2014–2020

V uplynulém období MAS vyhlásila jen v IROP celkem jedenáct výzev, dalších sedm v PRV a šest v OP Z. Investice směřovaly do mateřských a základních škol, do bezpečnostních dopravních prvků a chodníků v obcích, na podporu zemědělského i nezemědělského podnikání či na pořádání příměstských táborů. Sloužily také k rozšiřování kulturní a spolkové vybavenosti neziskových organizací a obcí.

Plány 2021–2027

V období 2021–2027 chce MAS v území nabídnout dotační možnosti z IROP, SP SZP a OP TAK. I nadále bude MAS rozvíjet projekt OP Z+ věnující se sociálně znevýhodněným osobám a pokračovat v místním akčním plánu vzdělávání, v osvětě spojené s energetikou a v podpoře drobných podnikatelů formou místní značky. Pozornost chce věnovat i aktivitám týkajícím se životního prostředí.

Projekt MAS

Díky PRV se v roce 2022 dočkala rekonstrukce obecní knihovna Hvězdlice. Cílem bylo obnovit veřejný osvětový prostor, oživit kulturní život a zlepšit občanskou vybavenost obce. V rámci projektu byly pořízeny policové systémy, židle, stoly, nábytek a vybavení do dětského koutku.

Foto: MAS Vyškovsko, z.s.

Název projektu: Obecní knihovna Hvězdlice
Dotační program: Program rozvoje venkova

Fota: Hana Tomanová

MAS Slavkovské bojiště, z.s.

Místní akční skupina Slavkovské bojiště zahrnuje oblast východně od Brna proslulou bitvou tří císařů v roce 1805. Stopy této události jsou patrné ve všech katastrech území. Jižní hranici tvoří přírodní park Žďánický les, sever charakterizují vinohrady (Viničné Šumice jsou nejsevernější lokalitou pěstování vinné révy na Moravě).

Počet obcí: 45 — **Počet obyvatel: 68 547**

Hrušky 166, 683 52 Hrušky

tomanova@slavkovskebojiste.cz

www.slavkovskebojiste.cz

Projekty 2014–2020

Pokud by předešlé období v MAS Slavkovské bojiště měla charakterizovat čísla, byla by to tato: dvacet výzev z IROP (bezpečnost v dopravě, vzdělávání, sociální služby), osm z OP Z (rodinná opatření, sociální služby, podpora zaměstnanosti, sociální podnikání), šest z PRV (zemědělská a nezemědělská činnost, realizace plánů společných zařízení, základní služby a obnova vesnic ve venkovských oblastech), jedna z OP ŽP (realizace ÚSES a protierozních opatření ve dvou obcích).

Plány 2021–2027

V nadcházejícím období MAS plánuje vyhlásit výzvy z IROP, SP SZP, OP TAK a OP Z+. V rámci posledně jmenovaného uskuteční dvě klíčové aktivity, a sice zaměstnanostní program nazvaný „Parta HIC“, zaměřující se na znovuzачlenění dlouhodobě nezaměstnaných do pracovního a sociálního života, a aktivitu „Létající vnučka“, která cílí na osaměle žijící seniory a snaží se je zapojit do komunitního života. Kromě toho bude MAS pokračovat ve svých vlastních projektech na podporu podnikatelů, komunitní energetiky a ochrany životního prostředí.

Projekt MAS

Místní akční skupina Slavkovské bojiště dlouhodobě podporuje podnikatele na svém území. Zařídila pro ně několik aktivit, mezi nimi i „Slavkovské tržiště“. Tento webový portál vznikl na začátku covidové pandemie jako pomoc všem místním podnikatelům s odbytem jejich výrobků v online prostoru. Na jednom místě shromáždil nabídku lokálních farmářů, vinařů, restaurací, ale i kadeřníků, fotografů a masérů. Později na webu přibyl jednoduchý formulář, přes který si lze objednat nabízené zboží a to si poté vyzvednout přímo u výrobce. Slavkovské tržiště inspirovalo mnoho dalších podobných platforem, např. portál Národní sítě MAS Regiony sobě.

Název projektu: Slavkovské tržiště

Dotační program: Vlastní projekt MAS, nejedná se o prostředky dotačního programu EU

Foto: Svazek obcí Panství
hradu Veverří

Místní akční skupina Brána Brněnska, z.s.

Brána Brněnska usiluje ve spolupráci s veřejnou správou, podnikatelskou sférou a neziskovými organizacemi o rozvoj a zlepšování kvality života ve venkovských oblastech.

- **Počet obcí: 65** — **Počet obyvatel: 84 839**
- Otevřená 553, 664 34 Kuřim
- kotek@branabrnenska.cz
- www.branabrnenska.cz

Zastřešuje velké území Brna-venkova od Tišnovska přes Rosicko po Ivančicko. Spolupracuje s osmi mikroregiony a 65 obcemi v nich i mimo ně, oblast se rozprostírá na 497 kilometrech čtverečních.

Projekty 2014–2020

V období 2014–2020 realizovala MAS na svém území projekty za více než 142 milionů korun. V rámci IROP jich bylo třicet tři (sociální služby a komunitní centra, bezpečnost dopravy, infrastruktura ZŠ a MŠ, cyklostezky), v OP Z jedenáct (podpora sociálních služeb a sociálního začleňování, prorodinná opatření) a v PRV devadesát čtyři (podpora zemědělských i nezemědělských činností a podnikajících fyzických osob).

Plány 2021–2027

Během následujícího programového období MAS přerozdělí prostředky z operačních programů PRV/SP SZP, IROP, OP Z+ a nově také OP TAK, který se zaměřuje na malé a střední podnikatele.

Projekt MAS

Cesta vedoucí podél Rokytne v blízkosti Ivančic, měřící 1,4 kilometru, mohla být obnovena i díky podpoře Místní akční skupiny Brána Brněnska, která zajistila finance z PRV. Stávající lesní pěšina byla zrekonstruována přírodě blízkým a tradičním způsobem, a to za celkovou cenu 1,8 milionu korun. Díky rekonstrukci získala hned dvě funkce: jednak naučné stezky a jednak cyklotrasy navazující na cyklostezku podél řeky Jihlavy v Ivančicích.

Foto: Bc. Dalibor Lang

Název projektu: Stezka podél řeky Rokytne
Dotační program: Program rozvoje venkova

Foto: MAS Hrušovansko

MAS Hrušovansko, z. s.

Hrušovansko je menší a územně kompaktní oblast ležící v jižní části Moravy u hranic s Rakouskem mezi Znojmem a Mikulovem.

- **Počet obcí: 12** — **Počet obyvatel: 12 320**
- nám. Míru 9, 671 67 Hrušovany nad Jevišovkou
- info@mashrusovansko.cz
- www.mashrusovansko.cz

Tento venkovský region charakterizuje rovinatá až mírně zvlněná krajina posetá poli a vinohrady, protkaná sítí cyklostezek, které umožňují poznat jak zdejší přírodní, tak historicky zajímavá místa.

Projekty 2014–2020

Místní akční skupina Hrušovansko vyhlásila v předešlém období sedm výzev z PRV, čtyři z IROP a dvě z OP ŽP. Napříč operačními programy prošlo během uvedeného období administrací MAS celkem čtyřicet devět projektových žádostí, z nichž dvacet již bylo finančně ukončeno a třináct se aktuálně realizuje. Do oblasti se tak už dostaly prostředky přesahující částku 15 milionů korun a dalších 5 milionů čeká na dokončení projektů, na nichž se právě pracuje. Díky strategii MAS podpora putovala jak k zemědělským a nezemědělským činnostem, tak ke zvýšení bezpečnosti dopravy a životní úrovně obyvatelstva.

Plány 2021–2027

V novém programovém období MAS Hrušovansko plánuje uskutečnit projekty financovatelné z fondu SP SZP a z operačního programu IROP v oblastech bezpečnosti dopravy, veřejného prostranství a cestovního ruchu.

Projekt MAS

Dotace ve výši 871 763 korun umožnila zrehabilitovat část zahrady u základní školy v obci Šanov. Kromě upraveného veřejného prostranství získala škola i bezpečný a bezbariérový přístup.

Foto: Obec Šanov

Název projektu: Obec Šanov – Regenerace zahrady ZŠ
Dotáční program: Program rozvoje venkova

Místní akční skupina Boskovicko PLUS, z. s.

Místní akční skupina Boskovicko PLUS byla založena na počátku roku 2006 na území širšího regionu Boskovicka.

- **Počet obcí: 63** — **Počet obyvatel: 38 486**
- Masarykovo nám. 29/28, 680 01 Boskovice
- mas@masboskovickoplus.cz
- www.masboskovickoplus.cz

Nyní zaujímá území mikroregionů Boskovicko, Kunštátsko-Lysicko, Lomnicko, Olešnicko, Svitava a katastrální území obce Brtov-Jeneč. Všechny tyto regiony a jejich obce k sobě mají a měly blízko i v historii.

Projekty 2014–2020

V dotačním období 2014–2020 přispěla MAS k místnímu rozvoji zejména za pomoci evropských finančních prostředků z operačních programů IROP, PRV, OP Z a OP ŽP. Boskovicko PLUS vyhlásilo pro žadatele dvacet šest dotačních výzev, v rámci kterých prošlo administrací MAS celkem 200 projektů, z nichž valná většina byla podpořena. V daném území byly díky tomu realizovány jak investiční, tak i neinvestiční záměry s hodnotou přesahující 100 milionů korun.

Plány 2021–2027

V novém programovém období plánuje MAS přerozdělovat dotační prostředky ze čtyř operačních programů. Ráda by opět pokračovala v rozvoji území za pomoci IROP a SP SZP (PRV do roku 2024). Novinkou budou jednak výzvy pro malé a střední podnikatele v rámci OP TAK a dále OP Z+, s jehož pomocí bude samotná MAS vykonávat podporu sociálního začleňování v regionu.

Projekt MAS

Město Kunštát vylepšilo procházku lesem mezi Kunštátem a jednou z místních částí Rudkou u Kunštátu novou „*Pohybovou stezkou*“. Jedná se o čtrnáct zastavení, na nichž jsou instalovány lavičky vždy se dvěma cedulkami. Na jedné je obrázek a úkol pro děti ve třech jazycích, na druhé si kolemjdoucí přečtou v několika případech báseň významných místních autorů (Halas, Kundera, Bochořák) anebo informace a zajímavosti o místní krajině – např. o místech, kde se těžila hlína v souvislosti s významnou lokální keramickou tradicí.

Fota: archiv MAS Boskovicko PLUS

Název projektu: Pohybová stezka Kunštát

Dotační program: Program rozvoje venkova

MAS Bobrava, z.s.

Malebné prostředí podél říčky Bobravy je významným krajinným prvkem rozléhajícím se na území obcí jihovýchodně od Brna.

MAS Bobrava

- **Počet obcí: 13** — **Počet obyvatel: 26 273**
- Nebovidy 250, 664 48 Nebovidy
- hruby@masbobrava.cz
- www.masbobrava.cz

Právě sdílená přírodní památka a společné potřeby a zájmy se staly hlavním podnětem pro rozvoj místního partnerství obcí, aktivních občanů, podnikatelů a neziskových organizací.

Projekty 2014–2020

Místní akční skupina Bobrava se v minulém období zapojila do dvou programů, IROP a PRV. Díky nim se podařilo na dotčeném nevelkém území podpořit více než sedm desítek projektů a přivést sem finance ve výši téměř 40 milionů korun. Velké projekty se týkaly rekonstrukcí chodníků a vybavení odborných učeben na ZŠ. Díky menším projektům si žadatelé nejčastěji pořídili stroje pro svoji činnost, spolky zakoupily vybavení pro konání akcí a obce upravily veřejná prostranství.

Plány 2021–2027

V novém období má MAS v úmyslu pokračovat v podpoře přes IROP a SP SZP. Dále se zapojí do OP Z+ a nabídne obyvatelům sociálního pracovníka, dětem sdílené kluby a široké veřejnosti komunitní setkání. V rámci OP TAK plánuje pomoci podnikatelům v inovativních projektech. Pozornost bude věnovat i propojení obcí v oblastech jako energetika nebo doprava seniorů.

Projekt MAS

Pohádková stezka „Bobrstezka“ vznikla na lesní cestě mezi obcemi Moravany a Nebovidy a stala se častým cílem velkých i malých výletníků. Na stezce dlouhé necelý 1 km potkají osm zastavení s informačními tabulemi o místní krajině a životu v lese i v řece, jedno posezení a pět stanovišť pro aktivní odpočinek.

Fota: Hana Skalníková

Název projektu: Pohádková stezka Bobrstezka
Dotáčnický program: Program rozvoje venkova

MAS Partnerství venkova, z. s.

Místní akční skupinu Partnerství venkova tvoří dva mikroregiony, Letovicko a Malá Haná, s centry Letovice a Velké Opatovice, v nejsevernější části Jihomoravského kraje. Území má venkovský charakter, devatenáct obcí má méně než 500 obyvatel.

Počet obcí: 25 — **Počet obyvatel: 17 398**

Vísky 96, 679 33 Vísky

info@maspartnerstvi.cz

www.maspartnerstvi.cz

Projekty 2014–2020

Partnerství venkova v programovém období 2014–2020 vyhlásilo celkem dvacet šest výzev v různých operačních programech. Výsledkem toho je více než osmdesát projektů s dotací přes 36 milionů korun. Tyto prostředky umožnily rozvoj a modernizaci zemědělského a nezemědělského podnikání, škol a zařízení pro mimoškolní aktivity, ale také kultivaci veřejných prostranství a zlepšení kulturního a společenského života v regionu. Díky podpoře hasičských jednotek se zvýšila jejich zásahschopnost a s tím přímo úměrně i bezpečnost obyvatel. Ta rostla také v souvislosti s projekty přispívajícími k bezpečnosti v dopravě.

Plány 2021–2027

V dalším programovém období chce MAS pokračovat ve svých aktivitách a rozvíjet území především pomocí programů IROP a PRV/SP SZP, ale i dalších aktivit. I nadále chce pomáhat zemědělskému podnikání, jež je v regionu silně zastoupeno, tak aby zemědělci mohli využívat moderní a k životnímu prostředí šetrné stroje, které zajistí dobré podmínky pro pěstování kvalitních potravin. O podporu nepřijdou ani školy a mimoškolní zařízení, kde se rozvíjí mladá generace, ani kulturní a spolková zařízení, projekty týkající se veřejných prostranství, vybavení hasičů nebo nezemědělského podnikání.

Projekt MAS

Návštěvníci kostela a hřbitova v Letovicích se těší díky obnovené komunikaci lepšímu komfortu a díky novému LED osvětlení i větší bezpečí při pohybu potmě. Zvýšila se tak atraktivita celého přilehlého prostoru.

Fota: Ing. Leona Koubková

Název projektu: Obnova komunikace k městskému hřbitovu

Dotáční program: Program rozvoje venkova

MAS Strážnicko, z.s.

Strážnicko se nachází v jihovýchodní části okresu Hodonín na Slovácku. Území je jedinečné nejen svým folklórem, ale také zachovalou přírodou, květnatými loukami chráněnými UNESCO a v neposlední řadě významnou vinařskou tradicí.

- **Počet obcí: 11** — **Počet obyvatel: 16 125**
- **Náměstí Svobody 503, 696 62 Strážnice**
- **hrdousek.v@straznicko.cz**
- **www.straznicko-mas.cz**

Projekty 2014–2020

V uplynulém období MAS administrovala projekty rozvoje Strážnicka v operačních programech IROP, OP ŽP a PRV. V programu IROP bylo vyhlášeno deset výzev zaměřených na cyklo dopravu, komunitní centra a vzdělávání, finance získalo devět velkých projektů v celkové výši 21 milionů korun. Dalších jednadecet projektů se uskutečnilo díky 13milionové podpoře v rámci dvanácti výzev v PRV, které se věnovaly šetrnému hospodaření v krajině, zemědělským podnikatelům a vinařům, spolkům a školám. V OP ŽP uspělo třináct projektů na výsadby dřevin, protierozní opatření a rozvoj sídelní zeleně v celkové výši 9 milionů korun.

Plány 2021–2027

V novém programovém období plánuje MAS podporovat území pomocí programů SP SZP, IROP a OP ŽP především v oblasti drobného podnikání, šetrných technologií, školství, cestovního ruchu a veřejných prostranství.

Projekt MAS

Rodinné zahradnictví ve Strážnici se Sochorovi rozhodli rozšířit o penzion, který pozvedne nabídku služeb pro turisty nejen během Strážnických slavností. Na místě rodinného domu v ulicové zástavbě ve Strážnici tak vznikl stylový penzion s pěti pokoji o celkem třinácti lůžkách a s pobytovou zahrádkou s ukázkovými bylinkovými záhony, členěnými podle způsobu používání bylin. Každoročně na Den přírodních zahrad se zde koná vzdělávací akce pro veřejnost a školy. V rámci projektu byla vytvořena také dvě pracovní místa pro úklid a správu penzionu a zahrady.

Fota: Vít Hrdoušek

Název projektu: **Penzion U Levandule**
Dotací program: Program rozvoje venkova

MAS Moravský kras, z.s.

Místní akční skupina Moravský kras vznikla v roce 2006 a v současnosti působí na území šedesáti obcí v Jihomoravském a Olomouckém kraji, v oblasti o celkové rozloze 57 969,3 ha.

- Počet obcí: 60** — **Počet obyvatel: 74 178**
- Sloup 221, 679 13 Sloup
- masmk@seznam.cz
- www.masmoravskykras.cz

Moravský kras patří mezi nejvýznamnější krasové oblasti ve střední Evropě. Na celém území je známo více než 1100 jeskyní, z nichž pět je přístupných veřejnosti.

Projekty 2014–2020

V období 2014–2020 MAS vyhlásila dohromady dvaatřicet výzev – osmnáct v rámci IROP, osm v PRV a šest v OP Z. Celkem bylo v území rozděleno zhruba 140 milionů korun. Tyto peníze byly využity na chodníky v obcích, bezpečnost v dopravě, infrastrukturu základních a mateřských škol a podporu zemědělského i nezemědělského podnikání.

Plány 2021–2027

V novém programovém období 2021–2027 má MAS v plánu zapojit se do operačních programů IROP, OP TAK, SP SZP a OP Z+. Dále bude MAS pokračovat v projektu Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání z Operačního programu Jan Ámos Komenský a v projektu Pohádkového království šneka Krasíka ve spolupráci se slovenskou MAS i podporovat místní producenty formou regionální značky.

Projekt MAS

Ze zchátralého objektu se podařilo díky stavebním úpravám a pořízení nových technologií vybudovat odchovnu mladého dobytka od nejnižší kategorie tří měsíců až po březí jalovice. Celková kapacita je 180 ustájovacích míst.

Fota: Jozef Jančo

Název projektu: Odchovna jalovic Otinoves
Dotací program: Program rozvoje venkova

Foto: Jiří Klim

Živé pomezí Krumlovsko-Jevišovicko, z.s.

Území MAS Živé pomezí Krumlovsko-Jevišovicko, bohaté na významné archeologické lokality a kulturní památky včetně objektů zachovalé tradiční lidové architektury, leží v Jihomoravském kraji při hranici s Krajem Vysočina, v severozápadní části okresu Znojmo.

- **Počet obcí: 52** **Počet obyvatel: 23 832**
- Komenského 150, 672 01 Moravský Krumlov
- office@zivepomezi.cz
- www.zivepomezi.cz

Přírodní parky Jevišovka a Rokytná se rozkládají kolem stejnojmenných hlavních řek území. Mimo přírodní parky převládá krajina zemědělská, málo lesnatá. Oblast Moravskokrumlovska je tradičně spojena s pěstováním vinné révy a meruněk.

Projekty 2014–2020

V programovém období 2014–2020 tato MAS vyhlásila čtrnáct výzev v různých dotačních titulech, z nichž získalo podporu přes osm desítek projektů s dotací převyšující 40 milionů korun. Finančně náročné projekty byly zaměřeny především na pořízení vybavení odborných učeben škol a na zvýšení bezpečnosti díky rekonstrukci chodníků. Drobní podnikatelé doplňovali prostřednictvím menších projektů technologie do svých firem. Peníze také hojně využívaly obce a spolky na zlepšení svého zázemí pro kulturní a společenskou činnost.

Plány 2021–2027

V letech 2021–2027 plánuje MAS pokračovat ve svých aktivitách a přispívat k rozvoji území především díky programům IROP a SP SZP, PRV do roku 2024, ale i pomocí dalších aktivit, např. pomáhat místní produkci díky regionálnímu značení.

Projekt MAS

V roce 2022 bylo do kulturního domu Kubšice pořízeno nové vybavení do sálu (stoly a židle) a do zázemí kuchyně, zároveň venku vznikla taneční plocha. Díky tomu se posílily možnosti kulturní a spolkové činnosti v obci, rozvoj komunitních aktivit a celková kvalita života.

Foto: Obec Kubšice

Název projektu: Vybavení kulturního domu Kubšice
Dotační program: Program rozvoje venkova

Foto: Ladislav Renner

MAS Lednicko-valtický areál, z.s.

Území Lednicko-valtického areálu se řadí mezi turisticky nejatraktivnější oblasti České republiky. Střetávají se zde unikátní přírodní hodnoty, vázané především na krajinu lužních lesů, s hodnotami kulturními, jež zde v 18. a 19. století formoval knížecí rod Lichtenštejnů. Výsledkem je rozsáhlá komponovaná krajina, jejíž jedinečný význam potvrdil v roce 1996 zápis na seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

- **Počet obcí: 9** **Počet obyvatel: 41 269**
- Lidická 3116/134, 690 03 Břeclav
- hlavinka@mas-lva.cz
- www.mas-lva.cz

Projekty 2014–2020

V programovém období 2014–2020 MAS vyhlásila dvacítku výzev ze čtyř dotačních programů a v nich rozdělila téměř 100 milionů korun. Mezi rozvojové oblasti, o které je trvale největší zájem, patří investice do základních a mateřských škol či opatření zvyšující bezpečnost v dopravě. U podpory podnikatelů byli dominantními příjemci dotací zejména vinaři.

Plány 2021–2027

V novém programovém období bude chtít MAS navázat na úspěšné aktivity z období předcházejícího, zároveň se bude dále snažit portfolio dotačních výzev co nejvíce rozšířit. Nově se tak zapojí např. do podpory malých a středních podniků prostřednictvím OP TAK. Rovněž plánuje pokračovat v místním akčním plánu vzdělávání.

Projekt MAS

Zachovat ráz krajiny, ale i vytvořit vyhledávaný vycházkový okruh pro Podivínské – obojí bylo cílem rekonstrukce polních cest o celkové délce 2 130 metrů. Kvalitnější síť polních cest zároveň přispívá k tomu, aby navazující pozemky mohly být využívány hospodárně a efektivně.

Foto: MAS Lednicko-valtický areál, z.s.

Název projektu: Podivín – Polní cesty V91, V93, V94, V95, V97 a H22
Dotační program: Program rozvoje venkova

Foto: Petr Titz

MAS Horňácko a Ostrožsko z.s.

Region MAS Horňácko a Ostrožsko se nachází v jihovýchodní části Moravského Slovácka a zasahuje části okresů Hodonín a Uherské Hradiště. Jižní část regionu MAS kopíruje státní hranice se Slovenskem, v dostupné vzdálenosti je také území Rakouska.

- **Počet obcí: 18** — **Počet obyvatel: 41 200**
- náměstí Míru 664, 698 01 Veselí nad Moravou
- mas@masostrozske.cz
- www.masostrozske.cz

Projekty 2014–2020

Dvacet sedm výzev, 147 projektů, 115 milionů korun v rámci multifondového financování – taková je v MAS bilance uplynulého programového období. Většina malých, ale potřebných a inovativních počínů, zvláště v sociální oblasti a ve školství, by se na venkově bez spolupráce s MAS vůbec neuskutečnila. Z malých financí se tak stávají velké a užitečné projekty pro místní obyvatele.

Plány 2021–2027

Hlavní prioritou dalšího období je docílit splnění naplánovaných milníků ve Strategii komunitně vedeného místního rozvoje, profesně rozvíjet tým zaměstnanců MAS v rámci zajištění správné administrace pěti operačních programů a dále vést činnost organizace směrem ke spolupráci v regionu realizací individuálních projektů.

Projekt MAS

Obec Blatnička se rozhodla pořídit venkovní fitness hřiště s osmi různými cvičebními stroji, na nichž cvičící při posilování pracuje s vlastní vahou těla. Obyvatelé i návštěvníci obce díky tomu mohou rozvíjet své pohybové dovednosti.

Foto: MAS Horňácko a Ostrožsko

Název projektu: Cvičení v přírodě bez hranic
Dotační program: Program rozvoje venkova

MAS Hustopečsko, z. s.

Místní akční skupina Hustopečsko byla založena roku 2007 lidmi, které nadchla myšlenka podílet se vlastním úsilím na rozvoji svého regionu. Jejich činnost se soustředí na spádový obvod města Hustopeče – srdcem MAS jsou mikroregiony Hustopečsko a Modré Hory.

- Počet obcí: 28** — **Počet obyvatel: 37 082**
- Nádražní 1/1, 691 06 Velké Pavlovice
- mashustopecko@gmail.com
- www.mashustopecko.cz

Projekty 2014–2020

V období 2014–2020 MAS dostala do svého regionu celkem více než 82,5 milionů korun. V rámci IROP vyhlásila patnáct výzev a uskutečnila dvaadvacet projektů (sociální služby a komunitní centra, bezpečnost dopravy, infrastruktura ZŠ a MŠ, cyklostezky), v OP Z v pěti výzvách realizovala šest projektů (podpora sociálních služeb a sociálního začleňování, prorodinná opatření) a v PRV v pěti výzvách získala finance 147 projektů (podpora zemědělských i nezemědělských činností, obnova a rozvoj venkova).

Plány 2021–2027

V období následujícím bude MAS pokračovat ve svých aktivitách a zasazovat se o rozvoj území nejen díky programům IROP (bezpečnost dopravy, vzdělávání), SP SZP, OP Z+ a nově také OP TAK, ale i pomocí dalších aktivit, jako je např. podpora vzniku komunitních společenství.

Projekt MAS

„Arboretum“ v Němčičkách buduje Klára Stávková na nevyužívané zemědělské půdě už od roku 2009. Za tu dobu se stalo vyhledávaným cílem procházek zdejších obyvatel i turistů, oblíbeným místem pro oslavy, svatby nebo rodinné focení, ale také dějištěm řady akcí, jako Pohádkové arboretum, Peklo s čerty a anděly nebo jarní táborák s pálením čarodějnic. Po celý rok zpestřují návštěvu atrakce jako bludiště, bosonohá stezka, domečky pro děti, klády na přecházení, skládání z kamínků, házení na cíl a podobně. Prostřednictvím projektu Klára Stávková získala finance na rozvody elektřiny a posezení.

Fota: Veronika Mikulicová

Název projektu: Arboretum
Dotační program: Program rozvoje venkova

Místní akční skupina Jižní Slovácko, z. s.

Esteticky a přírodovědně vysoce hodnotná krajina Podluží a Hodonínska (okres Břeclav a Hodonín) tvoří území MAS Jižní Slovácko, jež funguje od roku 2004 a soustředí se zejména na regionální rozvoj, cestovní ruch, přeshraniční spolupráci, kulturu (stále živé tradice a zvyky), zemědělství, vinařství a životní prostředí.

- **Počet obcí: 22** — **Počet obyvatel: 69 599**
- **Náměstí 177, 691 51 Lanžhot**
- **info@jiznislovacko.cz**
- **www.jiznislovacko.cz**

Projekty 2014–2020

V předešlém období MAS vyhlásila celkem osmadvacet výzev a podpořila přes sto projektů za asi 100 milionů korun. Úloha MAS přitom byla u všech projektů klíčová, bez její pomoci by se značná část vůbec neuskutečnila, ať už jde o nové odborné učebny ve školách, vznik sociálních podniků či komunitních center, modernizaci knihoven, nebo organizaci příměstských táborů. Zemědělci a vinaři získali novou zemědělskou techniku a technologie pro zpracování zemědělských produktů, nezemědělní podnikatelé si pořídili nové stroje, které umožnily rozšíření služeb pro koncové zákazníky.

Plány 2021–2027

V novém období se území MAS rozrostlo o město Hodonín, což s sebou nese také nové výzvy pro širší okruh žadatelů, zejména z řad malých a středních podnikatelských subjektů. MAS se tak zapojí do nového OP TAK, dále do IROP a SP SZP (PRV do roku 2024), jenž má pro území, nejen vzhledem k zemědělské krajině a bohatým kulturním zvyklostem, velký význam. Pracovat se bude i na místním akčním plánu vzdělávání.

Projekt MAS

V roce 2021, těsně před zahájením fyzické realizace vybudování nového stravovacího zařízení a výdejny jídel pro děti z MŠ a ZŠ Hrušky, byla školní budova zničena tornádem. Všechné komplikace ale nevyšly v to, že by se projekt neuskutečnil. Se značným časovým zpožděním, ale přece, už si děti na jídle pochutnávají v novém.

Fota: Petra Křivánková

Název projektu: **Stavební úpravy MŠ Hrušky – stravovací a výdejní zařízení pro MŠ a ZŠ**
Dotací program: Program rozvoje venkova

Regionální značka

Víno, čaje, med, uzené maso, ale i textilní výrobky. Co vše může mít punc „regionální značky“ a jak to pomáhá s propagací a odbytem?

Ke stávajícím regionálním značkám Moravského krasu a Znojemska se v Jiho-moravském kraji nedávno přidaly dvě nové – pro BRNĚNSKO originální produkt® a SLOVÁCKO regionální produkt®. Vznikly v rámci projektu „Vyrobené s klidem, přímo k lidem“, na kterém se podílely tři místní akční skupiny (MAS), ovšem produkty, na které se vztahují, pokrývají území dokonce osmi jihomoravských „MASEK“.

Karpatské bylinné čaje ze Strážnicka, vinné mošty z archlebovského vinařství SPIELBERG, děrované kraslice Pavly Tauberové z Křenovic, Vildenberské pivo Aleše Šmerdy z Holubic nebo vermikompost ze Slovácka vyráběný Petrem Diváčkým ze Šardic – to je jen několik z výrobků, které se pyšní regionální značkou BRNĚNSKO či SLOVÁCKO. Aby takovou značku řemeslný výrobek, přírodní nebo zemědělský produkt, potravina, či dokonce zážitek získaly, musejí mít výjimečnou vazbu na svůj region, na jeho charakter, tradice, kulturu či historii, a zároveň být díky své jedinečnosti využitelné v cestovním ruchu.

O udělení regionální značky rozhoduje certifikační komise, která posuzuje řadu kritérií: původ v regionu, jedinečnost, kvalitu a vliv na životní prostředí. Zákazník, který si zakoupí zboží s puncem regionální značky, tak má jistotu, že produkt splňuje vysoké standardy. Benefity ale nenese značka jen tomu, kdo nakupuje, ale i samotným výrobcům a provozovatelům služeb. Těm pomáhá s reklamou a propagací, odbytem a zvýšením prestiže. V rámci projektu „Udělané s klidem, přímo k lidem“, na kterém v roce 2021 spolupracovaly MAS Slavkovské bojiště, Strážnicko a Kyjovské Slovácko, tak proběhla nejen vlastní certifikace výrobků, ale řada dalších aktivit, od školení na vztahy s veřejností PR pro producenty přes vytvoření mobilní aplikace s přehlednou nabídkou až k uspořádání trhů v Kyjově a Slavkově nebo vzniku prodejního stánku v Pozořicích a návštěvního místa na Travičné v Tvarožné Lhotě.

Značky BRNĚNSKO originální produkt® a SLOVÁCKO regionální produkt® byly vytvořeny ve spolupráci s Asociací regionálních značek a za finanční podpory Jiho-moravského kraje a Ministerstva zemědělství z Programu rozvoje venkova.

Fota: Petra Křivánková

Agrolesnictví

– důležitý nástroj pro udržitelné hospodaření v krajině

Mezi nová opatření Strategického plánu Společné zemědělské politiky na období 2023–2027 (SP SZP) patří i opatření Agrolesnictví. MAS budou mít také možnost vyhlášovat výzvy v této oblasti.

Výkyvy počasí s letními dlouhodobými suchy, extrémními horky a přivalovými srážkami s erozními událostmi výrazně ovlivňují nejen stav českého zemědělství a krajiny, ale také život v našich obcích.

Jedním z důležitých způsobů, jak zachovat produkční funkci venkovské krajiny i schopnost ekosystému přizpůsobit se probíhajícím klimatickým změnám, je zavádění agrolesnických systémů (ALS). Není to nic nového, jde o navázání na tradice, které se u nás ctily do 50. let 20. století. Agrolesnické hospodaření označuje takový přístup k zemědělské půdě, při němž je stejný pozemek využíván k pěstování stromů a zároveň k zemědělské činnosti. Dnes je možné hospodářit buď způsobem silvopastevním (stávající travní porosty, na kterých se vysadí dřeviny), nebo způsobem silvoorebným (kombinuje rostlinnou výrobu s výsazem dřevin v řadách tak, aby mohlo být pole obhospodařováno zemědělskou technikou).

Dřeviny v agrolesnických systémech plní významné ekosystémové služby a mimoprodukční funkce a aktivně působí proti výkyvům klimatu. Dle výzkumů a zkušeností ze zahraničí mají ALS velmi příznivé environmentální benefity v porovnání se standardním zemědělstvím. Mezi nejvýznamnější patří jejich protierozní funkce větrná i vodní, příznivější bilance živin (omezují potřebu hnojení), zvýšení biodiverzity (nadzemní i půdní), ukládání uhlíku v biomase a půdě a také snižování vyplavování dusičnanů do vod. Dále fungují účinně jako ochrana vod (vyrovnávají vodní bilanci v krajině, upravují chemismus vody a pomáhají její filtraci). V neposlední řadě pak výrazně přispívají ke zlepšování situace v tepelných ostrovech přehřátých ploch polí a sídel, kdy tlumí extrémní teploty, epizody sucha a přivalové deště.

Moderní agrolesnické systémy na orné půdě jsou kompatibilní se současnými agrotechnickými postupy a zemědělským hospodařením při využití stávající mechanizace. Vhodně provedené výsadby stromů mohou vést ke zvýšení celkové produkce z plochy, různorodosti produktů, a tedy i ke snížení případných rizik spojených s pěstováním monokultur. Lze také zmínit ekonomický přínos z dřevin a jejich plodů. Zavádění ALS s významnými mimoprodukčními funkcemi pomůže zvýšit konkurenceschopnost a ekologickou odolnost našeho zemědělství, stále silněji ovlivňovaného dopady klimatických změn a negativními vlivy jeho intenzifikace (zejména velké půdní bloky a nadměrná chemizace).

Nové nařízení vlády ČR č. 140/2023 Sb., v souladu se Strategickým plánem Společné zemědělské politiky Evropské unie, stanovuje od června 2023 podmínky pro legislativní proces a dotační podporu agrolesnictví: 5letý závazek výsadby a údržby 80–100 stromů na 1 ha. Výsadbu mohou tvořit lesní dřeviny (vysazované jako odrostky 121–205 cm) doplněné do 50 % počtu ovocnými stromy (vysazovanými jako ovocné vysokokmeny nad 170 cm). Finanční podpora je poskytována na založení systému – přípravu půdy, nákup a výsadbu stromů, náklady na ochranu vysazených dřevin, zálivku atd. v prvním roce; a na následnou péči o založený agrolesnický systém ve 2. až 5. roce. Více informací na webu agrolesnictvi.cz.

Podporováno je zavedení obou agrolesnických systémů: silvoorebného (obr. vlevo) a silvopastevního (obr. vpravo).

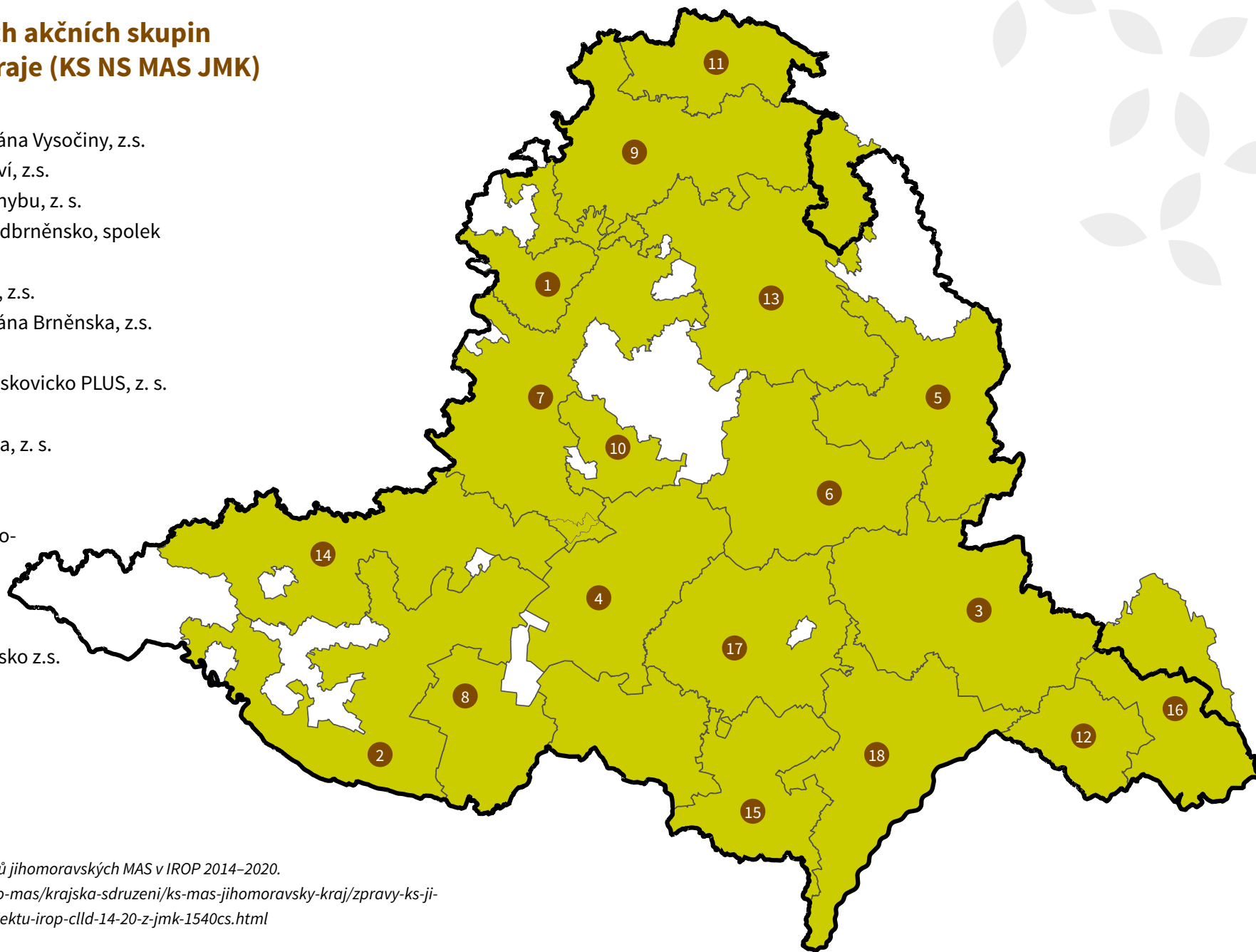
Zpracoval Vít Hrdoušek a Boris Krška

Krajské sdružení

Národní síť místních akčních skupin Jihomoravského kraje (KS NS MAS JMK)

- 1 Místní akční skupina Brána Vysočiny, z.s.
- 2 MAS Znojemské vinařství, z.s.
- 3 Kyjovské Slovácko v pohybu, z. s.
- 4 Místní akční skupina Podbrněnsko, spolek
- 5 MAS Vyškovsko, z.s.
- 6 MAS Slavkovské bojiště, z.s.
- 7 Místní akční skupina Brána Brněnska, z.s.
- 8 MAS Hrušovansko, z. s.
- 9 Místní akční skupina Boskovicko PLUS, z. s.
- 10 MAS Bobrava, z.s.
- 11 MAS Partnerství venkova, z. s.
- 12 MAS Strážnicko, z.s.
- 13 MAS Moravský kras, z.s.
- 14 Živé pomezí Krumlovsko-Jevišovicko, z.s.
- 15 MAS Lednicko-valtický areál, z.s.
- 16 MAS Horňácko a Ostrožsko z.s.
- 17 MAS Hustopečsko, z. s.
- 18 Místní akční skupina Jižní Slovácko, z. s.

Mapa převzata z Katalogu projektů jihomoravských MAS v IROP 2014–2020.

Zdroj: <https://www.nsmas.cz/pro-mas/krajska-sdruzeni/ks-mas-jihomoravsky-kraj/zpravy-ks-jihomoravskeho-kraje/katalog-projektu-irop-clld-14-20-z-jmk-1540cs.html>

Seznam zkratk

ALS – Agrolesnické systémy

CSV – Celostátní síť pro venkov

EU – Evropská unie

IROP – Integrovaný regionální operační program

JMK – Jihomoravský kraj

KS – Krajské sdružení

MAS – Místní akční skupina

MŠ – mateřská škola

NNO – Nestátní nezisková organizace

OP – operační program

OP TAK – Operační program Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost

OP Z – Operační program Zaměstnanost

OP Z+ – Operační program Zaměstnanost plus

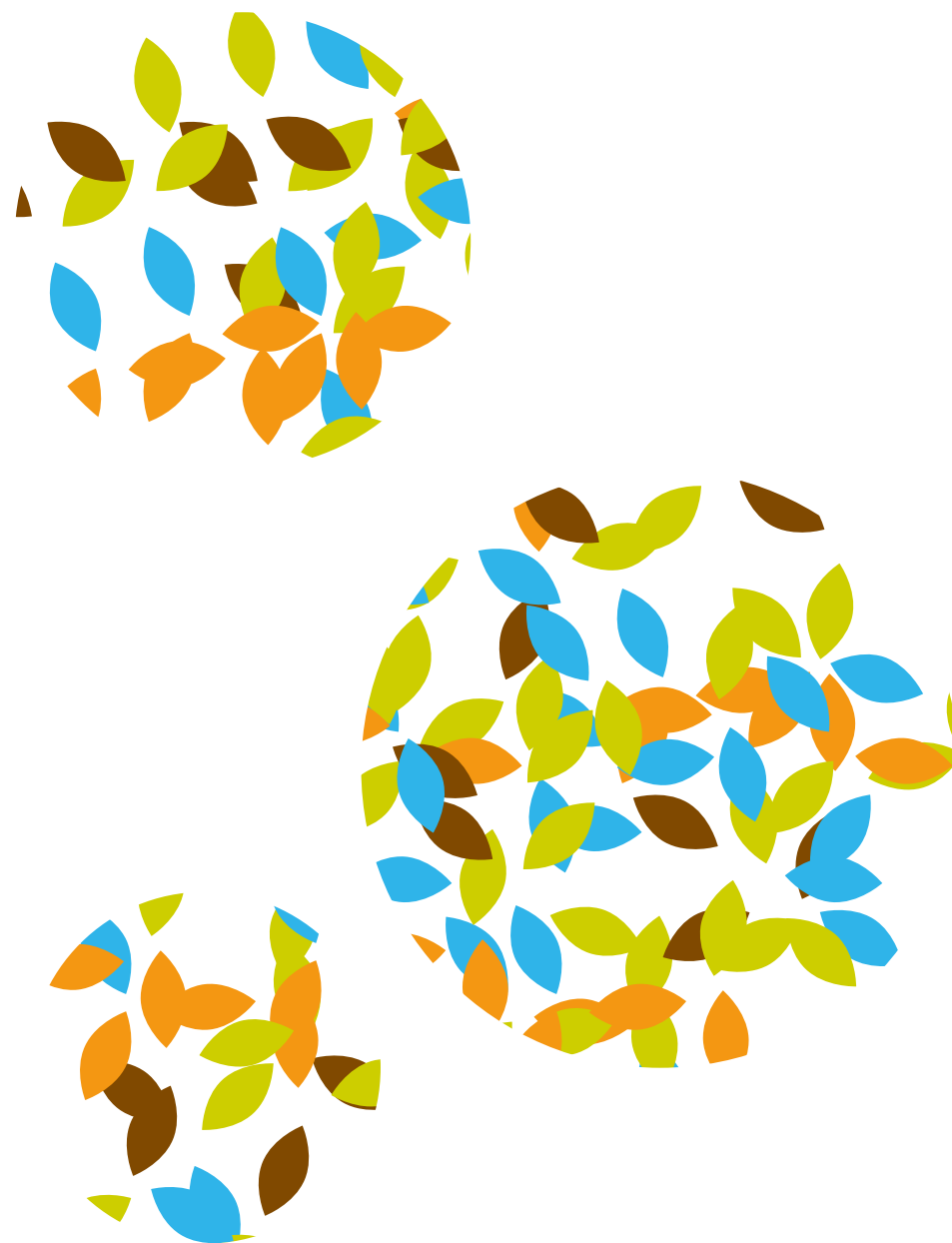
OP ŽP – Operační program Životní prostředí

PRV – Program rozvoje venkova

SP SZP – Strategický plán Společné zemědělské politiky na období 2023–2027

ÚSES – Územní systém ekologické stability

ZŠ – Základní škola

Grafické zpracování: Juraj Zeman, design.georgius.cz

Vydaly: Státní zemědělský intervenční fond, Celostátní síť pro venkov

Fotografie na obálce: archiv projektů MAS v JMK

Náklad: 1 000 ks

Rok vydání: 2023

